

ACC. N:R M. 16816: 1-7.

Landskap: *Västergötland* Upptecknare: *Olga Jacobsson, Göttingstorp*
Härad: *Kind* Berättare: " " "
Socken: *Nittorp* Berättarens yrke: *fru*
Uppteckningsår: *1963* Född år *1879* i *Nittorp*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Om gården Ödegårde. s. 1-7.
(foto s. 7a)

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M. 16816:1

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Jag vill försöka skriva något litet om
den enda byggnadsstuga i Nittorps socken
som fortfarande är bebodd. Gården heter
Odegårde, det är pista gården i Nittorp där
går gränsen mellan Nittorp och Tranemo.
Rigustorps by är den första i Tranemo strä-
 inom gränsen ligger näj står en större bau-
tasten beskriven i Johs. Beckells Boken om Tranemo.
När jag var ung fanns en grind i socken-
gränsen på vår sida var den stora präplog-
gen rest, byalagen började för att landsvägen
hölls framkomlig vintertid, det var poligt att
be präplogen dragen av flera par oxar och
med 8-10 man som barlast genom de värsta
drivorna, men själva platsen där Ryda präplog
stod voro vi barn rädda för ty där spöskade, vid
vägen låg också Ryda byns baka, där linet bereddes
och malt torkades m.m. Det är den gamla lands-

(Sug 117)

1/6-63

vägen Göteborg - Jönköping som går förbi mitt
igenom Ryda, Bdegårde ligger en bit in i skogen
husen ryms inte till vägen men det är ägor
mest skogsbväxt på båda sidor vägen innan Ryda tar
vid, på andra sidan går en liten å kallad Hjalma-
ån, den ser man inte heller till husen för en med
björk, barrskog, blå- & vitsippor m.m. vackert bakom
backe ligger emellan, jag bifogar foto på den vackra
stugan, där fanns förr en loftbod som blev såld
till Skara Tror jag, kvar står en bod med ett rum
"skunka" (förestuga) och vind, i rummet är väggarna
vitmålade och ung. mitt på är väggarna runt om
pyddade med rätt höga buketter av tidpandliknande
blommor, jag har inte sett sådant annorstädes, där
fanns jag gravskriften över en dag gamla Majastina
som jag tiggade för hembyggd stuga och förut beskri-
vit åt er, en stor handtäljad träskopa som jag fick
en hel del mer el. mindre vanliga saker bl.a. ett slags

möbel som var rätt vanlig här i orten förr bestående av en låg byrå med en fällbar klapp på baksidan, det hela var ett kökbord.

Stugan är liksom boden rödmålad, den ändan som byns har ett stort rum vars tak är plant mellan bjälkarna och pluttande åt båda sidor förr var där ett spelbord framför förstret en bägg att dra ut vid sidan på var sida bord vid sidfönsterna en ^{frä} ~~pefflar~~ på höger sida, ett skåp på högt det fick plats på vänster ^{sida} en mycket stor spis, som dock inte hade gurna och bakugn, vilket fanns i köket, ett golvur på ena sidan en spisen tillverkat av Bruid Molander Kyrkebo Norrbo och försatt med hans fint skrivna namn, en stol på andra sidan spisen, dörrar till förstuga + kök på ömse sidor, vackra trästolar stodo på dagen framför de hopskjutna bäggarna, det lilla förstret till om förstugdörren är på ett litet rum med dörr åt förstug och åt köket, en kvist ligger på andra sidan och på gaveln är två mindre rum ett

16816:4.
ACC. N:R M. 4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

för kläder och ett för andra saker och ett litet skafferis.
Rummen är parnysa nu, men spisen i storstugan
är omgjord och är mindre, de vackert målade
dörrarna med tre fjällringar på Fräsen med frivliga
gamla handtag och gångjärn. Längs till vänster står
där ännu men den till höger är ersatt av en Twistring
ett bord står mitt på golvet och över detta en f.d. fotogen-
lampa, nu finns elektriskt ljus i stugan, men inte
vatten, blask o.d. och ingen telefon, ja det var på vänt
vid gavelfönstret står ett bord med blommor, på vardera sidan
om fönstret står en byrå med amerikanska foto det stora
skåpet vid köksdörren är kvar likaså golvet på finns där
brynarkin, två fåtöljer en klädd soffa o.d.v. Fru Pettersson
blev boend när hon sålde gården, men hon har råd att
modernisera och framför allt skaffa telefon, men hon tycker
inte det är lönt, hon är inte på kry, o.s. det är grannar som
arrenderat jorden länge och en av dem har nu köpt den i en-
dra hand, där är en c. 40 årig ladugård, men inga djur.

2
Gården Bdegårde var förr liksom flera andra gårdar i Vittorp "gossagård" (lydde under godsens) år 1737 friköptes gården av en man som hette Jöns Svensson, sedan har den gått i arv från föräldrars till son eller dotter till ung 1942 då en fabrikör (här är gott om pådana) för billigt pris köpte den, han tog på mycket skog han fick för skogs-vårdsstyrelsen, men blev ändå efter en del av tvingen att sälja den, han bodde i en annan socken ett par mil bort, han fick mycket bra betalt men hade fått ändå mer om inte lantbruknämnden hade sagt att gården inte fick säljas utom till någon som hade äger gränsande intill densamma, Gunnar Karlsson som äger och bebod sin fädersegård Ryda västra gränsande till Bdegårde köpte den, han kommer nog att sköta gården men flyttar ju inte dit, på namnet Bdegårde för brinner ur händerna när Anna Pettersson dör, den som ägde Bdegårde i tidigt adertonhundratalet

hette Petter Andersson, hans änka minns jag,
hennes son skjutsade henne i en vanlig ät-
kärra efter en arbetsresa till Vittorps kyrka.
De gamla papper synes Petter Andersson varit "Götha-
borskörare", d. v. s. en som hade häst och körde till Gö-
teborg med bräder, ^{snör, skinn} spannmål eller vad de hade att
sälja och köpte hem salt, brenn, rågat, socker och annat.
Kanske har den förut beskrivna boden varit handelsbod, han
hade skrivit upp fordringar av folk som min make och
jag hörd talas om och någon vi minner. Petter hade två
söner Anders-Mårten och Anders-Josef (Anders-Josef)
Anders-Mårten tycks ha hjälpt sin far, vi känna igen
hans stil i en del anteckningar, han gifte sig sedan med
Josefina Magnusdotter från Spolabo i Ljungharp, de gifte
Kvestorp Messarp, som gränsar intill vårt Göttingstorp, han hade
alltid häst och körde och skjutsade ibland. Adelinea från
Häradslas i Francena gifte sig med Anders-Josef de köpte Öde-
gårde, skötta det fint men hade aldrig häst, deras äldsta

dotter var min skolas lärkamarat, hon dog 1919, där var Frä dötta
och en son som reste åt Amerika 1900, yngste
sonen Carl-Johan köpte gården gifte sig med Anna
från Småland de hade inga barn, Carl-Johan dog
i början av 1940, Anna sålde då gården, hon kunde
ju inte behålla den, stugan och lite trädgård
disponeras hon på livstid. Jag hoppas att någon
köper stugan när Anna inte kan vara där
längre, det blir en fin fir sommarstuga av den
lilla idyllen i skogen.

M. 16816: 7a

Landskap: Västergötland

Härad: Kind

Socken: Nittorp

Uppteckningsår: 1963

Berättare: Olga Jacobsson

Berättarens yrke: Husmor

Berättarens adress: Gölingstorp

Född år 1879 i Nittorp

Upptecknare: Berättaren

Ödegärde i Nittorps sn.
bebodd av änkan Anna Pettersson,
f. i Småland 4 jan. 1885